

**УДК 658.14**

**Банник Соломія**

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя (Україна)*

## **РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

**Banyk Solomiya**

*Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil (Ukraine)*

## **THE ROLE OF ECONOMIC CONTROL IN ENSURING THE FINANCIAL STABILITY OF AN ENTERPRISE**

Економічний контроль є важливим елементом управління фінансовою діяльністю підприємства, що забезпечує стабільність та ефективність його функціонування. У сучасних умовах глобалізації, економічних криз та зростання конкуренції підприємства змушені постійно адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі. Економічний контроль сприяє запобіганню фінансовим ризикам, оптимізації витрат, забезпеченню відповідності законодавчим вимогам та підвищенню прозорості фінансових операцій. Він є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, що впливають на довгострокову конкурентоспроможність підприємства. У цьому контексті вивчення ролі економічного контролю в забезпеченні фінансової стабільності стає особливо актуальним і значущим.

Економічний контроль займає центральне місце у фінансовій стратегії підприємства, оскільки дозволяє зберігати його ліквідність, платоспроможність та прибутковість. Основними завданнями контролю є виявлення помилок та відхилень у фінансових процесах, оцінка ефективності використання ресурсів, аналіз ризиків та запобігання фінансовим кризам.

Методи економічного контролю включають аудит, моніторинг, перевірку фінансових показників та аналіз витрат. Аудит дозволяє детально оцінити стан фінансової документації підприємства, виявити помилки та недоліки у веденні обліку. Моніторинг забезпечує постійний контроль за грошовими потоками, своєчасність платежів та відповідність витрат бюджету. Аналіз витрат допомагає знизити необґрунтовані витрати і знайти резерви для підвищення рентабельності.

Автоматизація є одним із ключових інструментів для забезпечення прозорості і точності контролю. Впровадження ERP-систем дозволяє інтегрувати контрольні процедури у загальну систему управління підприємством, що значно скорочує витрати часу, мінімізує ризики помилок та забезпечує швидку адаптацію до змін у законодавстві. Автоматизація також сприяє підвищенню швидкості виконання перевірок та розширенню аналітичних можливостей.

Економічний контроль є важливим інструментом виявлення та оцінки ризиків, пов'язаних з нестабільністю фінансових потоків, борговими зобов'язаннями та змінами у зовнішньому середовищі. Завдяки систематичному контролю підприємства мають змогу приймати проактивні рішення, спрямовані на мінімізацію ризиків та запобігання кризовим ситуаціям.

Результати економічного контролю використовуються для формування стратегічних та операційних рішень, які впливають на діяльність підприємства. Вони допомагають керівництву визначати напрямки розвитку, коригувати фінансові стратегії та впроваджувати інноваційні заходи для підвищення ефективності.

Економічний контроль є основою фінансової стабільності підприємства, його прозорості та адаптивності до викликів сучасного бізнес-середовища. Завдяки систематичному аналізу, аудиту, моніторингу та автоматизації підприємства можуть мінімізувати фінансові ризики, оптимізувати витрати та забезпечувати

конкурентоспроможність. Автоматизація контролю, інтеграція сучасних технологій та розвиток аналітичних методів створюють передумови для стабільного функціонування підприємств в умовах постійних змін і глобалізації.

Окрім автоматизації та аудиту, важливим аспектом економічного контролю є аналіз фінансових потоків та стратегічне планування. Використання аналітичних інструментів, таких як фінансове моделювання та прогнозування, дозволяє підприємствам краще оцінювати майбутні ризики та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Ці методи сприяють ефективному розподілу ресурсів, підвищенню рентабельності та зменшенню витрат.

Додатково, важливу роль відіграє розробка внутрішніх політик фінансового контролю, які регулюють витрати, інвестиції та управління борговими зобов'язаннями. Комплексний підхід до фінансової стратегії включає також інтеграцію міжнародних стандартів фінансового обліку та управління, що дає змогу підвищити довіру з боку інвесторів та регуляторних органів.

Важливо зазначити, що цифрові технології, такі як штучний інтелект та машинне навчання, вже використовуються для автоматизованого аналізу фінансових даних. Вони дозволяють виявляти аномалії у фінансових потоках, оптимізувати бюджетування та прогнозувати можливі фінансові кризи. Впровадження таких технологій допомагає підприємствам бути більш гнучкими та адаптивними у змінних економічних умовах.

Таким чином, сучасний економічний контроль базується не лише на традиційних методах перевірки та моніторингу, а й на цифрових рішеннях, аналітичних моделях та стратегічному плануванні. Поєднання цих підходів дає змогу забезпечити фінансову стабільність підприємства, мінімізувати ризики та оптимізувати управління ресурсами для довгострокового розвитку.

#### **Список використаних джерел:**

1. Автоматизація економічного контролю на сучасних підприємствах. *Фінанси України*. №4, 2022. URL: <https://finance.ua>
2. Коваленко В.В. Економічний контроль і аудит: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 284 с.
3. Краузе О., Бойко О. Роль хмарних технологій в удосконаленні обліково-аналітичних процесів / Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія /за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 36-45. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46506>
4. Краузе О. Сучасний стан та перспективи розвитку економічного контролю в умовах діджиталізації / Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі»: монографія /за ред. С. Співака. Тернопіль, ФОП Паляниця В. А., 2024. С. 49-83.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
6. KPMG. Внутрішній контроль та управління ризиками: рекомендації для бізнесу. URL: <https://home.kpmg/ua>